

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 21.10.2005
KOM(2005) 529 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

o pokroku, který Bosna a Hercegovina dosáhla při provádění priorit podle „Studie proveditelnosti o připravenosti Bosny a Hercegoviny jednat s Evropskou unií o dohodě o stabilizaci a přidružení (KOM(2003) 692 v konečném znění)“

1. Úvod

Na zasedání Evropské rady v Soluni v červnu 2003 se potvrdil proces stabilizace a přidružení (dále jen „PSP“) jako rámec politiky pro jihovýchodní Evropu. PSP předpokládá uzavření dohod o stabilizaci a přidružení (dále jen „DSP“) mezi EU a zeměmi PSP¹. Na zasedání Evropské rady v Soluni se také potvrdilo, že Bosna a Hercegovina je možným kandidátem na členství v EU. Závěry předsednictví Evropské rady z června 2005 potvrdily evropskou perspektivu pro země západního Balkánu.

V listopadu 2003 předložila Komise studii proveditelnosti o připravenosti Bosny a Hercegoviny jednat o DPS². Závěr studie proveditelnosti byl, že Komise rozhodne o doporučení pro rozhodnutí Rady k zahájení jednání s Bosnou a Hercegovinou o DPS, jakmile se ujistí, že při plnění šestnácti priorit stanovených v oddíle C (Závěry) dané studie, bylo dosaženo významného pokroku. V tomto sdělení se hodnotí, zda Bosna a Hercegovina dosáhla požadovaný „významný pokrok“ při realizaci priorit studie proveditelnosti.

2. VZTAHY MEZI EVROPSKOU UNIÍ A BOSNOU A HERCEGOVINOU

V současné době neexistuje mezi EU a Bosnou a Hercegovinou žádný smluvní vztah. V posledních letech se nicméně mezi Bosnou a Hercegovinou a EU zavedl strukturovaný dialog. Od počátku této iniciativy využívá Bosna a Hercegovina nejrůznějších nástrojů v rámci PSP, zejména autonomních obchodních koncesí vztahujících se téměř na všechny výrobky Bosny a Hercegoviny a značné finanční podpory.

V roce 1998 vedlo prohlášení EU nazvané „zvláštní vztahy mezi EU a Bosnou a Hercegovinou“ ke zřízení společné poradní pracovní skupiny EU/Bosna a Hercegovina s cílem pomáhat při přípravě smluvních vztahů. Od studie proveditelnosti z roku 2003 se společná poradní pracovní skupina zaměřuje na podporu a monitorování reforem v klíčových oblastech definovaných ve studii proveditelnosti. Tyto oblasti se ve velké míře shodují s krátkodobými prioritami evropského partnerství s Bosnou a Hercegovinou přijatými v červnu 2004³.

3. POKROK BOSNY A HERCEGOVINY PŘI PLNĚNÍ PRIORITY DEFINOVANÝCH VE STUDII PROVEDITELNOSTI Z ROKU 2003 (SP)

Studie proveditelnosti z roku 2003 a perspektiva vyjednání DPS sehrály úlohu významného katalyzátoru při provádění reforem v Bosně a Hercegovině. Nejdůležitější úspěchy při plnění šestnácti priorit studie proveditelnosti jsou shrnuty níže.

V souvislosti s platnými podmínkami a mezinárodními závazky (SP1) splnila Bosna a Hercegovina zbývající požadavky cestovní mapy EU⁴ a zajistila soulad s Daytonskými

---

¹ Albánie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Srbsko a Černá Hora.

² KOM (03) ze dne 18. listopadu 2003.

³ Rozhodnutí Rady 2004/515/ES; Úř. věst. L 221/2004.

⁴ V roce 2000 uvedla „cestovní mapa“ EU osmnáct prvotních kroků, které Bosna a Hercegovina musí učinit před tím, než Komise připraví studii posuzující proveditelnost zahájit s Bosnou a Hercegovinou jednání o DSP. Kroky obsažené v cestovní mapě byly v září 2002 „v podstatě dokončeny“. Na základě toho mohla Komise zahájit přípravu studie proveditelnosti (SP).

mírovými dohodami podepsanými v Paříži. V oblasti spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY) bylo dosaženo významného pokroku a v posledních měsících byl značný počet obviněných válečných zločinců vydán do Haagu. V desáté zprávě zveřejněné koncem dubna 2005⁵ Rada Evropy uznala, že Bosna a Hercegovina splnila většinu svých povstupných závazků a dosáhla řady nedávných pozitivních kroků v oblasti lidských práv a právního státu. Pokud jde o vládnutí (SP2), práce Rady ministrů a parlamentu se celkově zlepšila. Byla zřízena nová státní ministerstva a orgány, které se nyní postupně připravují na řádný výkon všech svých povinností. Byl přijat „Akční plán pro prioritní reformy“ a konsolidovaný pracovní vládní plán na státní úrovni, který propojuje politické priority s rozpočtovými zdroji.

Veřejná správa (SP3) Bosny a Hercegoviny byla také posílena. Byly poskytnuty potřebné finanční prostředky pro agentury veřejné správy na státní úrovni a na úrovni entit a spolupráce mezi agenturami se zlepšila. Správní struktury přímo spojené s evropskou integrací (SP4) se značně posílily. V současnosti je zejména v provozu Ředitelství pro evropskou integraci, které se stalo hlavním partnerem pro rozvoj vztahů mezi Bosnou a Hercegovinou a EU.

V oblasti lidských práv (SP5) je důležité poznamenat, že byly přijaty nezbytné právní předpisy na podporu návratu uprchlíků a že byl zřízen a je v provozu Fond pro návrat uprchlíků. Podle doporučení Rady Evropy a jiných mezinárodních orgánů se pravomoci v oblasti lidských práv přesunuly z úrovně entit na úroveň státu. Byla zřízena komise pro lidská práva, která pracuje v rámci Ústavního soudu a zaručuje náležité sledování případů v oblasti lidských práv. Soudu jsou poskytnuty odpovídající finanční prostředky. V oblasti soudnictví (SP6) byly přijaty nezbytné právní předpisy ke zřízení Vysoké rady pro soudnictví a prokuraturu (VRSP) a v současnosti je VRSP v provozu. Toto opatření představuje rozhodující krok pro upevnění pravomoci státu, pokud jde o soudnictví entit, a pro posílení nezávislosti soudnictví v Bosně a Hercegovině. Státnímu soudu a státnímu zástupci Bosny a Hercegoviny byly poskytnuty finanční prostředky a personál.

Pokud jde o boj proti trestné činnosti, zejména organizované trestné činnosti (SP7), dosáhla Bosna a Hercegovina značného pokroku při budování donucovací kapacity na státní úrovni, zejména přidělením zdrojů a nástrojů nezbytných k zajištění plného fungování Státní informační a bezpečnostní agentury (SIPA). Ministerstvo bezpečnosti Bosny a Hercegoviny se postupně vybavuje, aby se zajistilo náležité provedení jeho úloh. V oblasti reformy policie přijaly strany dohodu o restrukturalizaci policie v souladu se třemi principy stanovenými Komisí, jmenovitě i) veškeré legislativní a rozpočtové pravomoci týkající se záležitostí policie musejí být uděleny na státní úrovni, ii) nesmí být žádné politické působení na činnost policie a iii) funkční místní oblasti působnosti policie musejí být určeny na základě technických kritérií policejního systému s operačním velením na místní úrovni.

Byly zřízeny řádné struktury pro oblast azylu a migrace (SP8) v souladu s mezinárodními normami. Zodpovědnost za určování statusu uprchlíka přešla z Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) na ministerstvo bezpečnosti, které zároveň definovalo související kritéria a postupy.

Pokud jde o reformu celních a daňových orgánů (SP9), zabezpečila Bosna a Hercegovina provádění doporučení Komise pro politiku nepřímých daní, zejména prostřednictvím přijetí zákona o Úřadu pro nepřímé daně, včetně příslušných právních předpisů. Úřad pro nepřímé

---

⁵ SG/Inf (2005) 8, ze dne 25. dubna 2005.

daně je nyní v provozu, jakož i nový celní orgán. Bylo dosaženo pokroku v oblasti zavedení DPH, které je nyní naplánováno na 1. leden 2006.

V oblasti rozpočtové legislativy a praxe (SP10 a SP11) byly přijaty právní předpisy o rozpočtu, které zahrnují víceleté rozpočtové plánování a odhady, a byly podniknuty významné kroky k vypracování konsolidovaných veřejných financí. Dále bylo dosaženo pokroku, pokud jde o zavedení centralizovaného zaznamenávání všech příjmů plynoucích veřejným orgánům na různých úrovních vlády včetně grantů a jiných forem mezinárodní pomoci.

V oblasti statistiky (SP12) Bosna a Hercegovina přijala a provádí zákon o statistice s cílem vytvořit funkční systém, jenž jasně vymezuje pravomoci a koordinační mechanismy. Bosna a Hercegovina začala poskytovat statistiku o obchodě EUROSTATu.

V oblasti obchodu (SP13) Bosna a Hercegovina připravila návrh obchodní politiky. Bosna a Hercegovina zřídila na státní úrovni certifikace a další postupy pro vývoz živočišných produktů s cílem podporovat vývoz a posílit normy a jednotný hospodářský prostor. Byl zřízen rostlinolékařský úřad.

V oblasti energetiky (SP14) Bosna a Hercegovina vyvinula akční plány za účelem restrukturalizace trhu s elektřinou a začala s jejich prováděním. Zároveň dosáhla pokroků v regionální spolupráci v této oblasti, a to zejména zavedením opatření uvedených v Aténském memorandu o porozumění v oblasti energetiky z roku 2003.

Bosna a Hercegovina dosáhla významného pokroku při zavádění jednotného hospodářského prostoru (SP15) v rámci země. Přijala nový zákon o hospodářské soutěži a zřídila jeho hlavní řídicí orgán, Radu pro hospodářskou soutěž. Zavedla také ustanovení o vzájemném uznávání výrobků podle entit a stanovila rámec pro provedení společného režimu zadávání veřejných zakázek v celé zemi. Určitého pokroku se dosáhlo také při odstraňování veškerých předpisů vyžadujících dvojí licence, povolení a podobných požadavků na oprávnění, což poskytovatelům služeb (omezující se na oblasti bankovníctví, pojišťovnictví, účetnictví a auditu) usnadnilo činnost. Bosna a Hercegovina přijala právní předpisy potřebné na vytvoření jednotného podnikatelského registračního systému, jež byl uznán v celé zemi.

Co se týče veřejnoprávního vysílání (SP16), Bosna a Hercegovina přijala zákon o systému veřejnoprávního vysílání a byl zahájen a značně pokročil parlamentní postup pro přijetí zákona o službě veřejnoprávního vysílání. Tyto právní předpisy jsou v souladu s evropskými normami a daytonskými/pařížskými mírovými dohodami.

4. CELKOVÝ ZÁVĚR

S přihlédnutím k výše uvedenému se Evropská komise domnívá, že Bosna a Hercegovina dosáhla významného pokroku při provádění šestnácti priorit stanovených v rámci studie proveditelnosti z roku 2003. V souladu se závěry SP může proto Komise doporučit Radě, aby s Bosnou a Hercegovinou zahájila jednání o dohodě o stabilizaci a přidružení. Komise zároveň předloží Radě návrh směrnic pro jednání.

Pro zahájení jednání je však potřebné, aby parlament Bosny a Hercegoviny přijal dohodu o restrukturalizaci policie.

Bosna a Hercegovina musí kromě toho trvale pokračovat ve svých reformách. Bosna a Hercegovina by měla zajistit dořešení zásadních problémů stanovených ve studii

proveditelnosti a zaměřit se na přiměřené provádění priorit Evropského partnerství. Komise bude pokrok Bosny a Hercegoviny nadále pečlivě sledovat.

Rychlost, kterou se Bosna a Hercegovina bude přibližovat k EU, závisí zejména od rychlosti přijímání a provádění potřebných reforem. Soustavné zaměření orgánů na evropskou integraci je proto rozhodující pro udržitelnost tohoto procesu. Za účelem dosažení pokroku v různých etapách procesu jak před jednáním, tak během jednání musí Bosna a Hercegovina zejména spolupracovat s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY) s cílem co nejdříve dosáhnout plné spolupráce a přijmout zákon o službě veřejnoprávního vysílání a zajistit provádění reformy policie a právních předpisů o veřejnoprávním vysílání.

Kromě výše uvedených oblastí by orgány měly věnovat zvláštní pozornost a dosáhnout významný pokrok v těchto otázkách:

Provádění významných povstupních závazků Rady Evropy, zejména v oblastech volebního práva a vzdělávání a přijetí nezbytných právních předpisů pro zřízení jednotného veřejného ochránce práv v rámci Bosny a Hercegoviny.

Pokud jde o vládnutí a veřejnou správu, ministerstva a instituce na státní úrovni musejí mít k dispozici odpovídající personál a vhodné prostory. Bosna a Hercegovina musí vypracovat komplexní akční plán pro reformu veřejné správy a zajistit jeho provedení. Měla by také podpořit kapacity ředitelství pro evropskou integraci v oblasti koordinace pomoci. Dále je podstatné nadále zlepšovat koordinaci mezi státem a entitami.

Nepřetržité úsilí je potřebné na účinný boj proti trestné činnosti, a zejména organizované trestné činnosti. Ministerstvo bezpečnosti by mělo být posíleno, co se týče finančních prostředků a zaměstnanců. Měly by být přijaty zákony, kterými se zřizuje Komise pro ochranu údajů a Agentura pro informační společnost. Zvláštní akční opatření proti organizované trestné činnosti by měla být plně provedena.

Řádná a komplexní strategie obchodní politiky by měla být přijata a provedena co nejrychleji. Bosna a Hercegovina by měla zajistit dodržení smluvních závazků v oblasti obchodu a provedení dohody o volném obchodu. Mezinárodní obchodní závazky BiH, včetně jejich návrhů v rámci probíhajících jednání o přistoupení k WTO, by měly být plně v souladu s cíli budoucích DSP mezi EU a Bosnou a Hercegovinou a rovněž se závazky Bosny a Hercegoviny podle této dohody, a proto by měly být plně zohledněny mezinárodní obchodní závazky ES. Je podstatné zajistit náležitý dozor a řízení svobodných celních pásem v souladu s normami EU. Dále je nutné posílit poskytování a kontrolu osvědčení o původu a BiH by měla plně uplatňovat pravidla celního oceňování v souladu s mezinárodními normami.

K dosažení jednotného hospodářského prostoru v Bosně a Hercegovině jsou zapotřebí dodatečná opatření. Bosna a Hercegovina musí urychlit odstranění předpisů vyžadujících dvojí licence, povolení a podobných překážek skutečného fungování jednotného hospodářského prostoru a zřídit orgány na státní úrovni. Právní předpisy o zadávání veřejných zakázek by měly být postupně uvedeny v soulad s normami EU a důsledně uplatňovány, a to rovněž zřízením zákonem stanovených orgánů. Je zapotřebí soustavné úsilí pro přijetí právních předpisů o normalizaci, metrologii a duševním vlastnictvím, jakož i zajistit náležité fungování jednotného registru hospodářských subjektů. Další úsilí je nezbytné pro provedení zákona o statistice a pro další rozvoj a harmonizaci vypracovávání statistik.

Zjistí-li kdykoliv Komise, že Bosna a Hercegovina neplní své závazky a že se dostatečně nesoustředí na otázky zdůrazněné v tomto sdělení, může Radě navrhnou pozastavit jednání o DSP.

Komise bude dále prohlubovat diskuse s orgány, například zřízením odvětvových skupin aby podpořila úsilí Bosny a Hercegoviny před formálním zahájením jednání a během vyjednávacího procesu. Komise je také odhodlána podporovat tento proces prostřednictvím svého programu finanční pomoci.